

وجوب العمل بالسنة وكفر من أنكرها

**Gollen wajabiye ti Faaren
terekillen(sunna) ɗa (kisiyen
do neemen w'a kanma), a do
yenmen kaafiraaxu a ga d'a
nakkari**

Gollen wajabiye ti Faaren terekillen(sunna) ṇa (kisiyen do neemen w'a kanma), a do yenmen kaafiraaxu a ga d'a nakkari

Wallafinde:

Abuduli Ajijji, Abudullaahi renme, ken ga ni Baaji
renme, Alla ga n'a neema

Ti Alla Toxon ṇa Neemandaana Hinnaana

Roraqe

Tiigayen wa Alla da tagefoonun kama, lagari
moxo siren na Allan-kannaanon ya da, neeman do
kisiyen w'A Komen d'a Faaren kanma, o
Annabinyinme Mahanmadu; Aken be ga xeyi
finneye ya tagefoonun danṇa, a d'A dunkoonun d'A
kappanlenmo, Ikun beenu ga da i ga Kaman(A n
senonta) kitaaben do i Annabiyinmen(kisiyen do
neemen w'a kanma) sunnan wutu katta i fallankon
ṇa, ti dunterṇaaxun do moxo gemunden fataaman
ṇa, do ti xottun do wurenun tanganden fo
tinmanten ṇa_Alla ga na duṇ'i maxa, n'i duṇandi_ na
o xa ṇa falle maxabattaanon ṇa ti sirontaaxu ya, do
huuja ya komon kafumanton kanma, Ken dangi
falle:

Abaatu tuwaanon maxagem'a kanma, ganni do
lenki su, nan ti lasilinu beenu ga jaatene kiitun
sabatinden di, do halaalen do haraamen
bangandinden di(kun na) Alla kitaaben dare noxon
ya di, gaare ra ga nta riini ti ke be jon me naxa do a
falle ya, ken falle Alla Faaren sunna (kisiyen do

neemen w'a kanma) Aken be ga nta sefene ti yonki linḡun ḡa ganta faarimuxunte(wahayu) ya ni i g'a xeyin'A yi, ken falle Unmaton tuwaanon maxagenme, xa tuwaanon da mesooxi lasilinu tananu di i fo baraxaten ya ni: xencenden ḡa, tuwaanon jaman xooni d'a jaate huuja(daliili xulle) ya yi, gell'a ga n'i saratinun maxafaga, daaliilunu beenu ga ri ku lasilinu fin di, i nan gaba jaatende da, i nan tuyinta konḡe da.

Lasilinu beenu ga jaatene kiitun sabatinden di

Lasilin fana: Alla kitaabe dare

Fo be ga ni lasili fanan ḡa: ken ni Alla kitaabe dare ke ya yi, abaatu o Kama-A n dera A n kallanka-A sefen ri A kiitabe ke noqu gabo ya, na ke kitaabe batunden wajabiyen koyi, do nan tigit'a yi, a do nan sig'a gingun banḡen ḡa.

Alla kallanken daale:

﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

{Ke kundu, kiitaben ya ni, O ga d'a yanḡandi An kanma, a barikante ga ni, xa n'a batu, xa nan kanu Alla yi, kuudo ma i w'axa neemana}

A daale xadi:

﴿قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾

{Abaatu, O Xeyifaaren ri xa yi, A ga fo gabe bangandin'axa da, gelli ke be ya xa ga n'a muxundini bakka kitaabe ke ya, A wa yanpana fo gabe maxa, nooro ri xa ya nan giri Alla yi, a do kitaabe ya, bangandindaana ga ni, Alla wa seren ya kandana t'a yi katta kisi killun ɗa, ken ga d'A sagon batu, A n'i bagandi bitanbinnun di katta nooron ɗa t'A duneyen ɗa, n'i geesu katta kille ya a telenonte ga ni}

A daale An kallanka:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ﴾

{Yenmu ku beenu ga kaafiraaxu ti Xuraanan ɗa, bire be a ga r'i ya, ke kundu ni kitaabi deren ya, Gaare su ra nta rii'a yi, nan giri t'a kaane ya, ma nan giri t'a falle ya, yanqandifon ya ni, nan giri kiiti sirun Karandaanan ɗa, Tiigetunka ga ni}

A daale An kallanka:

﴿وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ﴾

{I da ke Xuraana xeyi katt'in ɗa, kuudo in na xa gongo t'a yi, a do a ga kipe sere su ya}

A daale An kallanka:

﴿هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ﴾

{Ke ni joofanden ya katta soron ɗa, kuudo i na gongondi t'a yi}

Xurantanu(Ayanu) beenu ga ke ri ke wure fin di, i gabon ya ni, hadiisu kendenton (sahaton) xa ri nan giri Alla Faaren ɗa(kisiyen do neemen w'a kanma)

naamarindaano ga ni ti Xuraanan tigitinden ɗa ado na mal'a yi, koyindaano ga ni nan ti sere be ga na tigit'a yi, a yan kandeye kama, nan ti sere be xa n'a wara a yan sankunu, ken yogo ya ni fo be ga sabati bakk'A maxa(kisiyen do neemen w'a kanma) nan ti, A jaabi xutuban di sareyen hiijun noxon di:

(إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ مَا لَنْ تَضْلُوا إِنْ اعْتَصَمْتُمْ بِهِ كِتَابَ اللَّهِ)

(Inke ni fo toqaana ya a xa noxon di, a xa nta sankunu abada, n'axa toxo tigitini t'a yi, (a ya ni) Alla kitaaben ɗa)

Musilimu d'a filla i kitaabi sahaten di

A ri Musilimu sahihun di xadi, nan bogu Ariqamu renme Jayidu maxa(Alla duɗante ɗ'a maxa) nan ti Annabiyinmen (kisiyen do neemen w'a kanma) A jaabi:

« إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ ثَقَلَيْنِ أُولَهُمَا كِتَابُ اللَّهِ فِيهِ الْهُدَىٰ وَالنُّورُ فَخُذُوا بِكِتَابِ اللَّهِ وَتَمَسَّكُوا بِهِ »

«Inke ni toqaana ya a xa noxon di yindun xoton filli, i fanan ni: Alla kitaaben ya, kandeyen do nooron w'a noxon di, xa tigiti ti Alla kitaaben ɗa xa nan mal'a yi»

A cuyindi ti kitaaben tigitinden ɗa nan xanundi a fin di, ken falle A jaabi:

«وَأَهْلُ بَيْتِي أَذْكُرُكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي أَذْكُرُكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي»

«A do in xojedunkon (kadunkon) ɗa, in w'a xa sinmandini ti Alla yi, in kadunkon(haqun) di, in w'a xa sinmandini ti Alla yi, in kadunkon(haqun) di »

A ri digaame tana di, A jaabi Xuraanan fin di:

هو حبل الله من تمسك به كان على الهدى ومن تركه كان على الضلال.

(Xuraana ya ni) Alla kaccen ɗa, sere be ga na tigit'a yi, a yana kandeye kama, sere be xa ga n'a wara a yana sankuye kama.

Hadiisu beenu ga konji ke fi di, i gabon ya ni, fo konji tuwaaxu do toɗondiye dunkon maxagenmen di, gelli sayibanun do i fallankon ɗa, A ga Alla kitaaben tigitinden wajabiyen koyini do nan kiiti t'a yi, a do na me kiiti katt'a yi kafini Alla Faaren(kisiyen do neemen w'a kanma) sunnan ɗa_ fo ke be ga wasandini nan kaarindi bakka giilondinden ɗa daliilinun konjen di ku beenu ga ri ke fin saane di.

Lasili fillandi:

Fo be ga saha bakka Alla Faaren maxa (kisiyen do neemen w'a kanma) do a kappanlenmo, a d'i falledunko gelli tuwaaxu do toɗondiye dunkon ɗa

Fo be ga ni lasili fillandin ɗa, gelli lasilinu ku sikki di, ku beenu maxagenmen ga ɗ'i kanma, ken ni: fo be ga saha bakka Alla Faaren maxa (kisiyen do neemen w'a kanma) do a kappanlenmo a d'i falledunko gelli tuwaaxu do toɗondiye dunkon ɗa, i wa toɗondini ti ke lasili senbente ya, i wa huujan sigindini t'a yi, i w'a tuyindini unmaton xa yi Abaatu i da wallafindifoonun gabon wallafi ken(lasili) di, i

d'a bangandi usulu fixihin do hadiisen tuwaxu gappun (kitaabun) di, daliilunun nan gaba ken di i ra nta jaatene, kun yogo ya ni fo be ga ri Alla kitaabi daren di gelli paamarinden na ti faaren batunden na, ken jonkoyinten wa Katt'a kiyen dunkon na, a do i falledunkon na; na tugu t'Aken ni Alla Faaren ya katta soron danmon su ya, na tugu ti i xa paamarinton ya ni ti a batunden na ma saama sikken koota, na tugu ti xadi A ke(kisiyen do neemen w'a kanma) A ya ni Alla kitaaben faccarindaanan na, A ya ni a noxodufon digan muuman bangandindaanan na; ti a digaxannu do a pangollun do a sabatindun na, sunnan ga ntaxa fe, gansin na silaaminun ra ma ji sallun sikkun jaatun tuunu do i maxankutu do i wajibintafiinu, i ra ma ji suumen do jakkan do hiijun do jihaadun Fatanfansindun tuunu, a do nan paamarindi ti fi-siren na nan kabandi bakka xonifin na, i ra ma ji gollipanlenmaaxunun do fi-haraamuton fatanfansindun xa tuunu a do Alla ga da gingu do yanganxatandu beenu jong'i ya, xurantanu(Ayanu) beenu ga ri ken fi di, i yogonu ya ni, Alla Kallanken daalen na Imiraana koren sooran di:

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

{Xa da Alla batu do Faare; kuudo m'i w'a xa rahinnana}

Do A daalen na yaxarun sooran di:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾

{Ee yenmu ku beenu ga toɲondi, xa da Alla batu, xa na Faaren batu, a do xa fiinun tigitindaanono, gell'axa na me sooxi fi ya, xa d'a saagandi katta Alla ya, a do Faaren ɲa, gell'a xa ga na ɲa su, xa ga toɲondini ti Alla ya, a do koota lagaren ɲa, ken ya nan fasanɲunta, a ya lagarun xa siren ni}

A daale An kallanka, yaxarun sooran di xadi:

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾

{I be ga na Faaren batu, a da Alla ya batu, i be xan da i falle koyi, o m'an xeyi i kanma tagandaana ya}

Kan moxo xa ni, (faaren) ra ga batini, soron xa me fuutunden ra ga saagene katta Alla kitaaben do A Faaren sunnan ɲa, a ga ɲi huujaan siginde ga nta ɲaana ti a sunnan ɲa manqa a su ma ɲa fo tangante ya, ke xanne kanma, a wa xo Alla ga da I komon fin senbendi katta fo kitantan balin ya yi, ken xa ya ni gaarun fo bononten do kaafiraaxun fo xooren ɲa a do sinmayen fo bure ti (Alla) yi,

A daale -An Dera An Kallanka- tullen sooran di:

﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾

{O da xuraane yanqandi katt'an ɲa; kuudo An na fon bangandi soron da, i ga da ke be yanqandi katt'i ya, ma Allasa i wa sinmene}

A daale a noxon di xadi:

﴿وَمَا أُنزِلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾

{O ma xuraana ke yanqandi An kanma, ganta ti An na fon bangand'i danja, i ga me sooxini ke be ya, do (a na ja) kandeye do neema ya soron danja, ku beenu ga tojondini}

Kenkuja, kan moxo xa ni Alla_sennaaxun w'A da_ ga yanqandifon bangandinden xalifana I Xeyifaaren ja(kisiyen do neemen w'a kanma), n'a sunnan toxo fo kitantan bali ya, ma huujan sigindinde ra ga nta jaana t'a yi?

Ken me ya ni, Alla Kallanken daalen ja, nooron sooran di:

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾

{Ti: xa da Alla batu, xa na Faaren xa batu, gell'a xa ga na fallakoyi, fon ya likken n'a kanma, i ga d'a tinjandi ke be ya, fon ya likken na xa xa kanma, i ga d'a xa tinjandi ke be ya, gell'a xa ga n'a batu, xa na kande, fo wo fo nta Faare ke kanma ganta ti kipandindi bangante}.

A daale ken soora baananne di:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

{Xa da sallen sigindi, xa na jakkan kini, xa na Faaren batu, ma Allasa i w'a xa rahinnana}

A daale ginginsinjan sooran di:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾

{Ee soro, inke ni Alla Faaren ya katt'a xa ya, xa danmon su, Alla ke be, kanfaton do njanfaton su maretunkaaxun g'a danja, Batitunka su nta a ga fe, A yan birandini nan karindi, xa tojondi ti Alla d'A Faaren na, Annabinyinme ke, xaranbali ga ni, A ken be yinme ga tojondini ti Alla ya, a do A jaamari xannun na, xa n'A batu, ma Allasa, xa wa kandene}

Wure banganten wa ku Xurantaanu (ayanu) di, a ga koyini nan ti kandeyen do neeman na faaren batunden ya di(kisiyen do neemen w'a kanma), ken xa ra na jaana kan moxo, kafini gollipan balaaxun na t'a sunnan na, ma nan ti sahantaaxu nt'a da, ma nan ti tuugete ra nta na ni n'a kanma?!

A daale An kallanka, nooron sooran di:

﴿فَالْيَحْذَرُ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

{Soron na i du tanga, ku beenu ga Faaren jaamarinden sooxini, fitina nan max'i kita, ma yanganxata n'i kita a mamante ga ni}

A daale kahuman sooran di:

﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾

{Faaren ga na fo kin'a xa ya, xa d'a raga, a ga n'a xa kaba fo be ya, xa d'a wara}

Xurantaanu (ayanu) beenu ga ri ke fi di, i gabon ya ni, i na faaren(kisiyen do neemen w'a kanma) batunden wajabiye ya koyini, do na fon batu a do

ke be ga ri, xo daliilunun ga dangi moxo be, i ga kandandini Alla kitaaben batunden maxa do nan tigit'a yi n'a jaamarindun do a kabandun batu, i filli ni lasilinu filli ya, teranlenmo filli ga ni, sere be ga na baane gaarandi gelli i filli baanabe, abaatu a da baanen xa gaarandi, ken xa ni kaafiraaxu do sankuye ya yi, a do bakke silaamaaxun sangallen noxon di, ti tuwaaxu do toɗondiye dunkon maxagenmen ɗa.

A wa gelli hadiisu beenu ga ri ken fin di nan giri Alla Faaren ɗa (kisiyen do neemen w'a kanma)

Abaatu hadiisun guuji bakka Alla Faaren maxa(kisiyen do neemen w'a kanma)_ A g'a batunden wajabiyeen do A kutanden kabanden fin di, ken w'a kiyeen yemme haqen di, a w'a kiyeen falle yemme xa haqen di ma sikken koota, ken yogo ya ni fo be ga sabati kitaabi sahaanton filli di, gelli Abi Hurayirata(Alla duɗante ɗ'a maxa) hadiiseen ɗa, nan ti Annabiyeenmen ɗa(kisiyen do neemen w'a kanma) A jaabi:

«مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ»

(Sere be ga n'in batu, a da Alla ya batu, sere be xa ga n'in kuta, a da Alla ya kuta)

A ri Sahiihu Buxaari noxondi (Alla duɗante ɗ'a maxa), nan ti Annabiyeenmen ɗa (kisiyen do neemen w'a kanma) A jaabi:

«كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبَى قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَنْ يَأْبَى قَالَ مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى»

(In unmaton su wa roono Arijanna, ganta ibe ga na bara, i ti Ee Alla Faare: ko xan balla, A jaabi: ibe ga n'in batu, a yan ro Arijanna, ibe xa n d'in kuta a yan bara)

Ahamadu do Abu Daawuda d'a bagandi, a do Haakimu ti killi sahante ya, nan bogu Miqidaami maxa ,Ma'adi Karibi renme, bakka Alla Faaren maxa(kisiyen do neemen w'a kanma) nan ti A jaabi:

«أَلَا إِنِّي أَوْثَيْتُ الْكِتَابَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ أَلَا يُوشِكُ رَجُلٌ شَبْعَانُ عَلَى أُرَيْكَتِهِ يَقُولُ عَلَيْكُمْ بِهَذَا الْقُرْآنِ فَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَلَالٍ فَأَحْلَوْهُ وَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَرَامٍ فَحَرَّمُوهُ»

(Naamu tonɗu de, i da kitaaben(Xuraana) kini in ɗa, kafini a meenen ɗa(hadiise), naamu tonɗu de, yugo wa tintono(in unmaton di) a noxonfakka a g'i baren kanma, a ga sefene xa danɗa ti ke Xuraana ya yi, (a ga tiini) xa ga na fo be ɗi a di gelli halaalen ɗa xa d'a dagandi, xa ga na fo be xa ɗi a di gelli haraamen ɗa, xa d'a haraamu).

Abu Duwuda d'a bagandi, do Ibunu Maaja ti killi sahante ya: nan bogu Abi Ra'afi renmen maxa nan bog'a faaba maxa, nan bogu Annabiyinmen maxa(kisiyen do neemen w'a kanma) A jaabi:

«لَا أَلْفَيْنَ أَحَدَكُمْ مُتَكِنًا عَلَى أُرَيْكَتِهِ يَأْتِيهِ الْأَمْرُ مِنْ أَمْرِي مِمَّا أَمَرْتُ بِهِ أَوْ نَهَيْتُ عَنْهُ فَيَقُولُ لَا نَذْرِي، مَا وَجَدْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ اتَّبَعْنَاهُ»

(In na maxa baananbe ɗiini jippaana(segeyonllooxaan) ya a baren kanma, ɗaamri xanne ga riin'a yi gelli in ɗaamari xanne be, in ga ɗaamarindi t'a yi ma in ga kabandi bakk'a yi, a

na dutoxo: o ku nta ke tu, o na fon ya batta, ke be o ga d'a ji Alla kitaaben di (xuraana))

Nan bogu Jaabiru renme Laasana maxa, A ti: in da mugu Miqidaadi ya, Ma'adi Karibi renme(Alla duɗante ŋ'a maxa) A ga tini:

حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- يَوْمَ حَيْبَرِ أَمْشَاءَ ثُمَّ قَالَ «يُوشِكُ أَحَدُكُمْ أَنْ يُكَذِّبَنِي وَهُوَ مُتَكَيٍّ يُحَدِّثُ بِحَدِيثِي فَيَقُولُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ كِتَابُ اللَّهِ فَمَا وَجَدْنَا فِيهِ مِنْ حَلَالٍ اسْتَخْلَنَاهُ وَمَا وَجَدْنَا فِيهِ مِنْ حَرَامٍ حَرَّمْنَاهُ إِلَّا إِنَّ مَا حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ مِثْلُ مَا حَرَّمَ اللَّهُ»

Alla Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) A da fiinu kaba xayibara koota, saage A jaabi "Xa baananbe wa tintono, n'in gaarandi, n'a jippanten toxo, a na masalanɗundi t'in hadiise ŋa, nan ti: Alla kitaaben ya na o d'a xa do me naxa, on da halaale be ji a di o n'a dagandi, o ga na haraame be ji a di o n'a haraamu, naamu tonɗu de, an na tu Alla Faaren ga da fo be haraamu a na xo Alla ga da fo be ya haraamu"

Haakimu do Tirmiji do Ibunu Maajaha d'a bagandi killi sahante ya.

Abaatu hadiisun guuji bakka Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) maxa, nan ti A j'i sahaabanun jaamarini A xutuban di, nan ti maataan n'a kipandi bantaanan ŋa, A wa tiin'i da

«رَبِّ مَبْلَغٍ أَوْ عَى مِنْ سَامِعٍ»

(A me wa di, kipandi yenme wa no, a gan faaminta fin diinanta mukkaan ŋa)

Ken yogo ya ni, fo be ga ri kitaabi sahanton filli di, nan ti Annabiyinmen ɗa(kisiyen do neemen w'a kanma) bire be A ga digaamu soron da sareyen hiiɗun di, arafa koota do buranden kootan ɗa, A jaabi i danɗa:

«فليلغ الشاهد الغائب قرب من يبلغه أو عى له ممن سمعه»

(Maataanan n'a kipandi bantaanan ɗa, a me wa di, a g'a kipandini ke be ya, a yan faamu diinanta ke be ga d'a mugu)

Faaren sunna ke ga ntaxa ɗa huuja ya, yenmen kanma ke be ga d'a mugu, do yenmen kanma a ga kije ke be yi, a do ga ntaxa ɗa toqaana ya ma sikken koota gansinɗa A ma n'i ɗaamrini ti a kipandinden ɗa, a tui ti ken ɗa nan ti huujan siginde ti sunnan ɗa, a siginten yani sere kanma ke be ga d'a mugu bakk'A seneqe ɗa(kisiyen do neemen w'a kanma) a do sere xa kanma i ga d'a kipandi ke be ya ti fillanden killu sahanton ɗa.

Abaatu Alla Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) A sahaabanun d'A sunnan tanga _a diganma do gollinma _ i d'a kipandi i falle battamaxon ɗa, battamaxon xa d'a kipandi i falle dunkon ɗa, tuwaano saxiironton xa d'a wutu kundun ya, joota joota falle, kaman siine kaman siine falle, i da(hadiisu ku) kafume yi i gappun (kitaabu) noxon di, na i fo kendenten laabandi bakka fo watunten di, na dangonu(sariyanu) do gadanu dabari ken tuyen xannemaxa, i tuyinto ga ni i me naxa, sunnan fo

sahanten ga tuyini t'i ya bakk'a fo lanpunten di, abaatu tuwaanon da sunnan kitaabun yoorindi gelli gappi sahanton filli ya do i filli tanan ɗa, i da i tanga tangandi tinmate ya, xo Alla ga da I kitaabe daren tanga moxo be bakka sangaanon sangen ɗa do diinan ballaanon ballen ɗa do bonondindaanon yillanden ɗa, sabatinde ya A daalen danɗa, A ga daale A n kallanka:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

{O ku ya, o yan da Xuraana ke yanqandi, o ya ni a tangandaanon xa ya}

Sikka su nta, nan ti Alla Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) A sunna ke ni wahayu yanqanten ya, Alla d'a tanga_xo A ga d'I kitaaben tanga moxo be_ A da tuwaano xeccexeccendaanon xaaya sunna ke da, i ga bonondindaanon yillanden xatana bakk'a yi do sakunton faccarinde, i ga fo wo fo su pontono bakk'a yi tuwanbalinun do gaaranton do diinanballaanon ga da ke be lappi a yi, na tugu ti Alla ya(sennaaxun w'a da) A da sunna ke ja fatanfandsinde ya I kitaabi daren da, a do bangandinde a noxodufon kiitu muumanun danɗa, A da kiitu tananu ro a noxon di Xuraana daren ga ma kun ko, xo: sugundinden kiitun fatanfandsindu, do xeyun kiitun yogonu, a do yaxaren do a bayi m'a matugunne kafumande yaxun kacci baanen ɗa dagana kun tanon ɗa gelli kiitu beenu; sunna sahanten ga ri t'i ya, i ga ma koɗi Alla kitaabi daren

di. A wa gelli fo be ga ri ken fin di nan bogu sahaabanun do tabi-inanun maxa do i falle dunkon ɲa gelli tuwaanon ɲa; ken ni ya na fo yogo koɲi_bakka i maxa_sunnan doronden di do gollen wajabiye ti a yi

A ri sahiihunun filli, nan bogu Abi Hurayirata maxa(Alla duɲante ɲ'a maxa) a ti:

لما توفي رسول الله -صلى الله عليه وسلم- وارتد من ارتد من العرب قال أبو بكر الصديق -رضي الله عنه- والله لأقاتلن من فرق بين الصلاة والزكاة، فقال له عمر -رضي الله عنه-: «كيف تقاتلهم وقد قال النبي -صلى الله عليه وسلم-: «أمرت أن أقاتل الناس حتى يقولوا لا إله إلا الله فإذا قالوها عصموا مني دماءهم وأموالهم إلا بحقها» فقال أبو بكر الصديق: أليست الزكاة من حقها والله لو منعوني عناقاً كانوا يؤدونها إلى رسول الله -صلى الله عليه وسلم- لقاتلتهم على منعها. فقال عمر -رضي الله عنه-: فما هو إلا أن عرفت أن الله قد شرح صدر أبي بكر للقتال فعرفت أنه الحق،

Bire be Alla Faaren ga faati(kisiyen do neemen w'a kanma) ibe ga murutini ken muruti araabun di, Abu bakkari tonɲunte ti(Alla duɲante ɲ'a maxa): in kuna ti Alla yi, m'in ga da yenmen gaja ke be ga da sellen do jakkan naxa fata, Umaru ti(Alla duɲante ɲ'a maxa) a danɲa: kan moxo xa ni, an g'i gajanɲa Annabiyinmen xa jaabi (kisiyen do neemen w'a kanma): «i d'in paamari nan ti in na soron gaja, ma i ga na ti:(Batikamaane nta, Alla ga fe) gell'i ga na ken ko, i d'i forun do i naaburun kisind'in ɲa, ganta ti i haqen ya» Abu Bakkari tonɲunte ti: jakka ke feti i haqen yogo ya ba? In kuna ti Alla, har'in da in kaba xallango ya, i ga ɲi ken kinni Alla Faaren ɲa(kisiyen do neemen w'a kanma) ma in ga d'i gaja a kabanden

kanma. Umaru ti (Alla duƙante ŋ'a maxa): a ma ja fo fo ya ganta in ga da tu ga fe, nan ti Alla da Abu bakkri sondonmen ya yuruwa gajanƙen da, in xusa tu nan ti ken ya ni tonƙun ŋa,

Sahaabanu(Alla duƙante ŋ'i maxa) i da Abu Bakkari batu ken kanma, i da murutiye dunkon gaja, ma i g'i saagandini katta silaamaaxun ŋa, na sere kari ke be ga hali (duume) i murutiyen kanma, daliilun fo xullen wa ke xiisa di a ga sunnan doronden koyini do gollen wajabiye t'a yi, Maame ri katta Abu Bakkari tonƙunte ya(Alla duƙante ŋ'a maxa) a g'a tirindini i xeyen ŋa, a t'a danƙa: Fo wo fo nta an danƙa Alla kitaaben di, in nta tu xa, nan ti Alla Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) A da taƙen kut'an da, yo xa in wa riini soron tirindi,

ken falle A da sahaabanun tirindi, i yagonu seede a danƙa nan ti Annabiyinmen ŋa(kisiyen do neemen ŋ'a kanma) A da (xeyen) sikki (taxandi) tunmundin kini maamen ŋa, na ken kut'a da taƙe ya, Umaru(Alla duƙante ŋ'a maxa) ji i gollanon paamarini, nan ti i nan kiiti soron naxa ti Alla kitaaben ŋa, gell'i ga ma kiiten ji Alla kitaaben di, i n'a kutu ti Faaren(kisiyen do neemen w'a kanma) sunnan ŋa,

Bire be yaxaren xosonden kiiten ga paɓami a maxa, (na saabun ya) ti sere yogo yaadayen ŋa a kanma, a da sahaabanun tirindi ken ŋa, Maslamata renme Mahanmadu do Su'ubata renme Mugiirata(Alla ga na duƙe i filli maxa) i filli seede a

danɓa nan ti Annabiyinmen ɓa(kisiyen do neemen w'a kanma) A kiiti ken di ti komo yugo ma tunbaari yaxare xanmaxawasaade ya, Umaru xusa kiiti ti ken ɓa dubaane.

Bire be a ga paxami Usumaana maxa(Alla duɗante ɓ'a maxa): yaxaren na furujan taaxu i konpen di kiinen kara falle, Fariiyatu Sinaanu renme Maaliki renyaxare ga ni, Abi Sayidu gidanyaxare ga ni(Alla duɗante ɓ'a maxa) ken d'a xibaari nan ti Annabiyinmen ɓa(kisiyen do neemen w'a kanma) A da ike paamari i kiina kara falle, i nan wucc'i konpen di, ma kitaaben ga na kipe saaten ɓa, Uumaanu(Alla duɗante ɓ'a maxa) xusa kiiti ti ken ɓa.

Kundun ya ni xadi, A kiiti ti sunnan ya yi xonji minnen kiiten sigindinden di Uqubata renme Waliidu kanma, a do bire be a ga kipe Ali ya(Alla duɗante ɓ'a maxa) nan ti Usumaana ya(Alla duɗante ɓ'a maxa) a kanma na hiiɗun daxanlemunte(hiiɗun noone yogoo) ya kaba, Ali da hiiɗun do umuran kafumanten ɓanni doome, a ti: in nta Alla Faaren(kisiyen do neemen w'a kanma) sunnan toqo sere su danɓa Bire be soron yogonu ga na huujande ɓa Ibunu Abbaasi kama (Alla duɗante ɓ'a maxa) hiiɗun daxanlemuyen fin di, (na saabun ya ti) Abu Bakkari do Umaru(Alla duɗante ɓ'i filli maxa) i filli da hiiɗun baanaaxunden ya fasu, Ibunu Abbaasi t'i danɓa: fonne sa yanganxatan giden na yanq'a xa kanma nan giri kanmun di, in wa tiin'a xa

da: Alla Faaren jaabi(kisiyen do neemen w'a kanma) xa wa tiini Abu Bakkari do Umaru ti, Kenkuja, gelli sere be ga da sunnan sooxi ti Abu Bakkari do Umaru sefen ja, a ga na ji i ga kann'a da yanganxatan ja, seren jaana kan moxo ke be ga d'a sooxi ti i filli wuredunken sefen ja ma ti a yindun wariyen do a duroxotoyen ja, bire be soron yogo ga da Abudullaahi bun Umaru(Alla dujante ja'a maxa) sooxi sunnan fi yogo di, A ti a danja: Yaala o ku jaamarinton na ti Umaru do Abu Bakkari ya batuden ja ba, ma ti sunnan batunden ya yi?

Bire be yogo ga ti Husoyinu renme Imuraana da(Alla dujante ja'i filli maxa): O masalanjundi Alla kitaaben ja, aken ja'i masalanjundi ti sunnan ja, Imiraana butu a ti: An na tu sunnan ja, Alla kitaaben faccarin ya ni, sunnan ga ntaxa fe, gansin ja o ra ma ji a tuunu nan ti sallifanan ni (sikku) naxati ya, nan ti futturon ni sikko ya nan ti fajirin ni sikku filli ya, o ra ma ji jakkan kiitun fatanfandsinden xa tuunu, dagana ken tanan ja gelli kiitun fatanfandsinde be sunnan ga ri t'a yi. Tabu(battu) beenu ga giri sahaabanun ja(Alla dujante ja'i maxa) sunnan doronden di, do gollen wajabiye t'a yi, a do nan gongondi bakk'a sooxinden ja_ i gabon ya ni buru, kun yogo ya ni xadi: nan ti Umaru renme Abudullaahi ya (Alla dujante ja'i filli maxa) bire be A ga masalanjundi ti A jaabin ja(kisiyen do neemen w'a kanma) :

﴿لَا تَمْنَعُوا إِمَاءَ اللَّهِ مَسَاجِدَ اللَّهِ﴾

{Xa maxa Alla tunbaarun kaba (dagana) Alla sallikaanun di}

(Abudullaahi) renmun yogo ti: in kuna ti Alla yi, m'o ga d'i kaba, Abudullaahi xusa butu a wure, a d'a ka kayinde xote ya, a ti a danɗa: in wa tiini Alla Faaren jaabi, an xa wa tiini wa-llaahi m'o ga d'i kaba, Bire be Mugaffali renme Abudullaahi mujaninke(Alla duɗante ŋ'a maxa)_Alla faaren sayibanun yogo ya ni _ A da i burutinton yogo ŋari gulla sedini, a d'a kaba bakk'a yi, a ti a danɗa: Annabiyinmen ŋa (kisiyen do neemen w'a kanma) A da gulla sedinden kaba, nan jaabi nan ti: gulla ke nta xapefo xapana, a nta xonne joogini, xa a wa kanben xosono, na yaaxen kara, saage A d'a ŋari gulla sedini ken falle, a ti: wa-llaahi in ntaxa sefen'an da xadi, in wa tiin'an danɗa Alla Faaren (kisiyen do neemen w'a kanma) kabandi bakka gulla sedinden ŋa, an wa hinna saagen'a yi?!

Bayihaqiyu d'a bagandi, nan bogu Ayyuuba siixisitaaninke maxa taabi'i xoore ya ni, nan ti A ti: Bire be an ga sere masalanɗundi ti sunnan ŋa, a ga ti an da: an do ken gir'o wure de, an na o xibaari ti Xuraanan ŋa, a tu nan ti (ken kaman ni) sankunten ya yi, Awuja'iyu ti (Alla ga na hinna): Sunnan ni kiitaana ya yi kitaaben kanma, ma a na fon gada kitaaben ga d'a rawara, ma a do kiitu na ri kun ga

ma konji kitaaben di, xo a ga ri Alla daalen di (sennaaxun w'a da):

﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾

{O da xuraane yanqandi katt'an ɲa; kuudo An na fon bangandi soron da, i ga da ke be yanqandi katt'i ya, ma Allasa i wa sinmene}

Annabi(kisiyen do neemen w'a kanma) A jaabin dangi:

«أَلَا إِنِّي أُوتِيتُ الْكِتَابَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ»

(Naamu tonɲu de, i da kitaaben kin'in ɲa, a do a men ɲa kafin'a yi)

Bayihaqiyu d'a bagandi nan bogu Amiru-sa'abiyu maxa(Alla ga na hinna) nan ti A ti soron yogonu da: Finsaanan ɲa de, xa halaki, bire be ya, xa ga da tabun (hadiisu) toxo non ɲa, a na do hadiisu kendentu ku ya yi

Bayihaqiyu d'a bagandi xadi nan Awuja'iyu maxa (Alla ga na hinna) nan ti A t'i kappanlenmon yogonu da: gelli hadiisen da kipe an ɲa nan giri Alla Faaren ɲa(kisiyen do neemen w'a kanma) in w'an gongono an nan maxa a tanan ko de, na tugu ti Alla Faaren ɲa, A yan ɲa kipandindaanan ɲa bakka Alla kallanken maxa.

Bayihaqiyu d'a bagandi nan bogu Alimaami xoore Sai'idu renme Sufiyaanu sawuriganken maxa(Alla ga na hinna) nan ti A ti: Tuwaaxun su ni ta, tabu(hadiisu) tawaaxun yadi. Maaliki ti (Alla ga na hinna): Sere su nta o di, ganta (a ga ɲa)

saagandindaana, do saagandi yenme (a ga jaana ke be kanma), ma ganta ti ke furunkunme kama, a noomindi katta Alla Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) furunkunmen ɗa.

Abu Haniifa(Alla ga na hinna) a xa ti: Hadiisen ga na giri Alla Faaren ɗa(kisiyen do neemen w'a kanma) a wa o dellen do yaaxen kanma(o d'a raga o kittun filli di)

Saafi'iyu ti(Alla ga na hinna): In ga na hadiisi kendente filla bakka Alla Faaren maxa(kisiyen do neemen w'a kanma) bire su, in ga maxa golli ti a yi, in xa seedendini nan t'in kiile ke faxa daga.

A ti xadi (Alla ga na hinna): Gelli in ga na sefe ko, hadiisen xa ri nan giri Alla Faaren ɗa (kisiyen do neemen w'a kanma) ti a sooxaaden ɗa, xa xusanta tagayen gulla t'in sefe ke ya.

Alimaami Ahamadu Hanbali renme(Alla ga na hinna) A t'i kappanlenmon yogo da: Maxa inke (Ahamadu) Sera de, maxa Maaliki xa sera, Saafi'iyu xa fe, (ganta) a wutinde deberi gelli noqu be, o ga wutindi non ɗa.

A ti xadi (Alla ga hinna): in kaawa soro ya, i ga da hadiisen killen do a kendeyen tu bakka Alla Faaren maxa (kisiyen do neemen w'a kanma) i na yille dagana katta Sufiyaanu ya, Alla Kallanken xa daale:

﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

{Soron na i du tanga, ku beenu ga Faaren naamarinden sooxini, fitina nan max'i kita, ma

yang anxata max'i kita a mamante ga ni} A ti: an wa tu fo be ga ni fitinan ɲa ba? Fitinan ni fillankappen ya, a me wa di(ke be) ga da faare(kisiyen do neemen w'a kanma) sefen yogo saagandi, sankuyen yogo ra ga xenne a sondonmen di, a na xusa halaki

Bayihaqiyu d'a bagandi nan bogu Mujaahidu maxa Jaburu renme, taabi'i xoore, nan ti a ti Alla daalen di(sennaaxun w'a da):

{فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ}

{Gelli xa ga me sooxi do fi yogo ya, xa d'a saagandi katta Alla ya a do Faaren ɲa} A ti: n'a saagandi katta Alla ya(na do) n'a saagandi katt'A kitaaben ya, n'a saagandi katta Faaren ɲa (na do) n'a saagandi katta sunnan ya yi.

Bayihaqiyu d'a bagandi nan bogu Juhuruyu maxa (Alla ga na hinna) nan ti A ti: Soro ni i ga dangi o tuwaanon di, i ga tiini: nan tigiti ti sunnan ɲa, ken ni kisiyen ya. Muwaffiqu-d diini Qudaama renme (Alla ga na hinna) A da fo ko i kitaaben noxon di Rawdatu- Naajiru (faayindaanan naaxonje): kiitun tinɲun bangandinden di, ke be xotten ga ni: Daliilinun Lasili fillandin ɲa, ken ni Alla Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) sunnan ya yi, Alla Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) A digame ni huujan ya yi, na tugu ti kaapanda(Xuraana)da Faaren tonɲuntaaxun koyi, Alla xa paamarindi ti A batunden ɲa nan gongondi bakk'A paamari xannen sooxinden ɲa.

Muurifon name.

Haafiju Ibunu kasiiru (Alla ga na hinna) A ti Kaman kallanken daalen bangandinden:

﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

{Sorona i dutanga, ku beenu ga Faaren naamarinden sooxini, fitina nan max'i kita, ma yanganxata max'i kita a mamante ga ni} A na do: Alla Faaren (kisiyen do neeman w'a kanma) naamarindi xannen ya, ken ya ni A killen na do terekille do A biremoxo do A batikillen do A sariya na, Kenkuna digamun do jannun xensene A ya digamun d'A jannun na, fo be do kun ga na gemu a na rage, fo be xa ga na i sooxi ken na na saagefo ya a konjaanan do a jannjaanan kanma, ken ga na sere su ya,

Xo moxon be, a ga sabati sahiihunun filli di, do i filli tana, nan bogu Alla Faaren maxa(kisiyen do neemen w'a kanma) nan ti A jaabi:

﴿مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ﴾

«Sere ben da golle golli, o naamarinde ga nt'a kanma, ken ni fo saagante ya»

{Sorona dutanga}

A wure ya ni: seren nan kanu na dukorosi, ke be ga da Faaren sariyan sooxi gondon do bangeyen di

﴿أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ﴾

{Fitina nan maxa i kita}

A wure ya ni: fon maxa dag'i sondonmun kita gelli kaafiraaxun ɗa ma naafaxaaxu ma joppandifi(bidi'a).

(أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ).

{ma yanganxata max'i kita a mamante ga ni}

A wure ya ni: duna noxon di, (a ra wa jaana) ti karinde ma sariyan haqen sigindinde ma ragande ma ken me, xo Alimaami Ahamadu ga d'a filla moxon be, Abudurrajaaqi d'o masalanɗundi, Ma'amaru d'o masalanɗundi nan bogu Manabihu renme Humaamu maxa, a ti: Abu Hurayirata d'o masalanɗundi ti ke ya, a ti: Alla Faare(kisiyen do neemen w'a kanma) A jaabi:

«مَثَلِي وَمَثَلُكُمْ كَمَثَلِ رَجُلٍ اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهَا جَعَلَ الْفَرَاشُ وَهَذِهِ الدَّوَابُّ اللَّائِي يَفْعَنَ فِي النَّارِ يَفْعَنَ فِيهَا وَجَعَلَ يَحْجِرُهُنَّ وَيَغْلِبْنَهُ فَيَقْتَحِمْنَ فِيهَا قَالَ فَذَلِكَ مَثَلِي وَمَثَلُكُمْ أَنَا أَخَذُ بِحُجْرِكُمْ عَنِ النَّارِ هَلُمَّ عَنِ النَّارِ فَتَغْلِبُونِي وَتَقْتَحِمُونَ فِيهَا»

«Inke misaalen do xa misaalen na xo yugon misaalen ya, ke be ga da yinben kumu, bire be a ga d'i kaaron xurandi, salumaxanun do fuupu beenu ga xenne yinben di, kun toqo xenn'a di, a xa toq'i kabana, xa i wa kanma n'a niyi nan ro yinbe ke di, A jaabi: ken ya ni inke misaalen do xa misaalen ɗa, inke wa ragana na xa kaba bakka yinben ɗa, (in ga tiini) xa laato bakka yinben ɗa, xa xa wa kanma n'in niyi, nan ro a di»

I filli d'a bagandi bakka Abudurrajaaqi hadiisen di

Suyuuti (Alla ga na hinna) a da fo ko i bataaxe be ga xilli(miiftaahu-l-janna fi-l-ihitjaaji bi-ssunna) noxon di, ke be xotten ga ni: Alla ga na finn'axa yi, xa da tu nan ti i ben da nakkari nan ti Annabi(kisiyen do neemen w'a kanma) A hadiisen ɗa_a ɗa digame ya ma ɗanɗe ya, kafin'a sarati tuyinten ɗa Usuulun (lasilinun) di_ nan ti huuja feti, (a kaman) kaafiraaxu, a bogu silaamaaxun gallen noxon di, a wa wullini do yahuudiya do annasaara ya walla do sere be ga da Alla saga kaafirin jamon di.

Muurifon pame.

Tabu beenu ga giri sahaabanun do tabi'inanun ɗa a do sere benu ge r'i falle gelli tuwaanon ɗa, sunnan doronden di, do gollen wajabiye t'a yi, a do gongonde bakk'a sooxinden ɗa, i gabon ya ni buru, in wa jikki o ga da xurantanu(Aayatu) do hadiisu do tabu beenu ko; nan ti waseye kitene i di, do tonɗu mundundaana duɗefo, o wa Alla ɗaagan'o do silaaminun kafumanton da A n'o maxagemundi fo be g'A duɗandini, A n'o kisi bakk'I butten sababunun ɗa, A n'o su kanda katta I killi teleɗonten ɗa, Aken ya ni Mukkaan ɗa Tunka tinte ga ni.

Alla neemandi nan kisindi, A komen d'A Faaren kanma, o Annabiyyinme Muhanmadu, a do A xojedunko d'A sahaabanu d'A battaano ti sirontaaxu ya.

Abudu-l-Ajiji ken ga ni Abudullaahi renme ken ga ni Baaji renme - Alla ga na finn'a yi -

الفهرس

Gollen wajabiye ti Faaren terekillen(sunna) ɗa (kisiyen do neemen w'a kanma), a do yenmen kaafiraaxu a ga d'a nakkari	2
Wallafinde:	2
Roraqe	2
Lasilinu beenu ga jaatene kiitun sabatinden di	3
Lasilin fana: Alla kitaabe dare	3
Lasili fillandi:	6
Fo be ga saha bakka Alla Faaren maxa (kisiyen do neemen w'a kanma) do a kappanlenmo, a d'i falledunko gelli tuwaaxu do toɗondiye dunkon ɗa	6